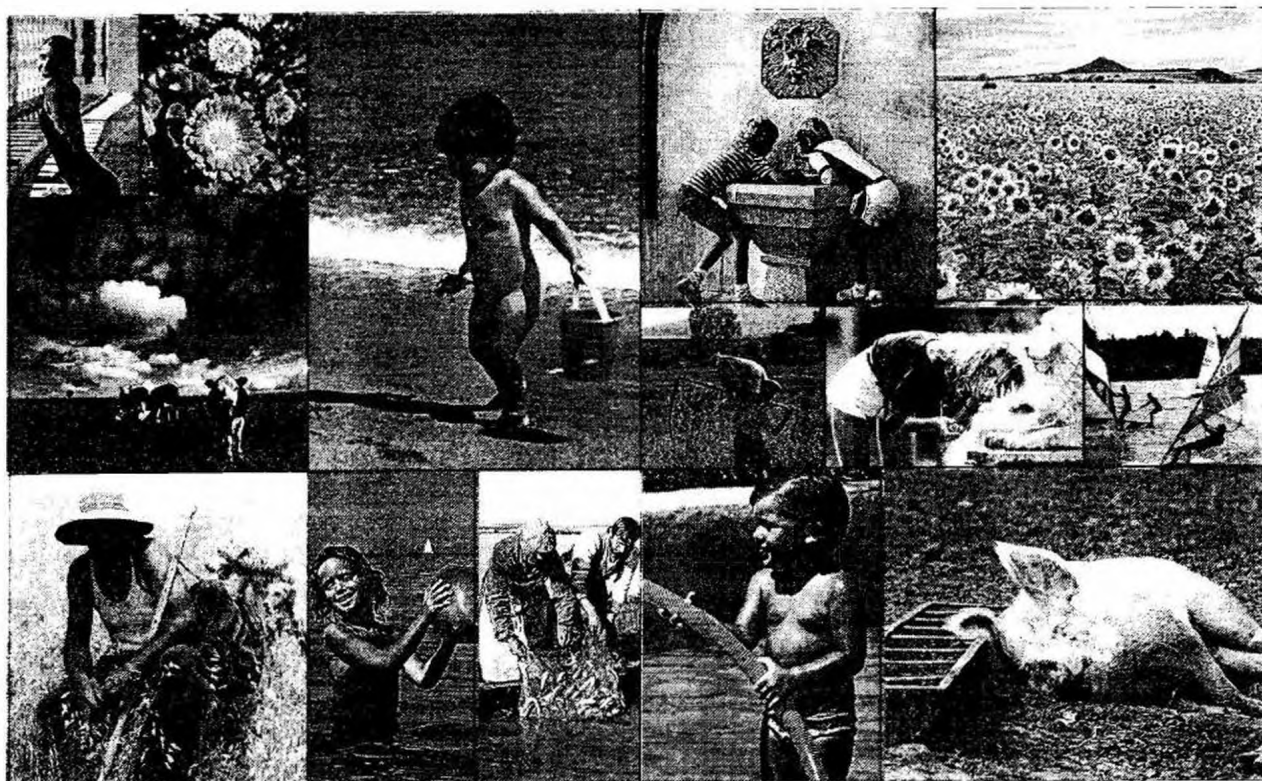

TURAI HIRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

1997. JÚLIUS

Képviselő-testületi ülés

2-4. oldal

VESZÉLYES EBEEK!!!

5 -6. oldal

A monográfia hírei

8-9. oldal

ISTEN PÉNZE

10-12. oldal

Közmeghallgatás

4-5. oldal

Megyei kézikönyvek megjelenés előtt

7.o.

A MÉZSA CSÓNJA

9. oldal

Felvidéki kónsztázás - Köszönet és elismerés

13.o.

Tájékoztató a képviselő-testület 1997. május 20-i üléséről

Tóth István polgármester úr a meghívóban szereplő napirendeken túl megtárgyalásra javasolta az alábbi napirendeket: a MESZ Alapító Okiratának és Szervezeti Működési Szabályzatának elfogadása, valamint fizioterápiás és szemészeti szakrendelések indítása. Javasolta, hogy a kitüntetések odaitétele c. napirendnél, valamint a munkanélküli jövedelempótló támogatások ügyében beadott fellebbezések megtárgyalásánál rendelkeznek el zárt ülést.

I. Beszámoló az óvodák tevékenységéről

Gólya Istvánné, az I. sz. Óvoda vezetője írásos beszámolójában részletes tájékoztatót adott az 1996-1997-es óvodai tanévről. 1996. szeptember 1-én 130 gyermeket osztottak öt csoportba, 113 férőhelyre. Október 15-re a létszám 123 főre apadt. Számukra a legtöbb gondot az előregedett berendezési tárgyak jelentik, ezen lehetőségeikhez mérten igyekeznek segíteni. Szülői gyűjtésekből vásárolnak játékokat minden csoportba, valamint nagy segítséget jelentett nekik az a 20.000 Ft, amit karácsonykor kaptak az önkormányzattól játékvásárlásra. 30.000 Ft-ot nyertek továbbá a Nemzeti Szabadidősport pályázatán, amiből függés és mászógyakorlatok végzésére szolgáló eszközöket vásároltak. Óvodai nevelők szakmai továbbképzéseken is részt vettek, (pl. matematikából) valamint óvónők ott voltak Gödöllőn, a gerincbetegségek megelőzésére szervezett előadáson. A gyermekek egészségügyi szűrővizsgálatát dr. Tóth Mária gyermekorvos és dr. Molnár Endre fogorvos végezte. A fogorvos véleménye szerint katasztrófális a gyerekek fogazatának állapota, aminek oka lehet a helytelen táplálkozás és az esti fogmosás hiánya, de alapvető problémát jelent az ivóvíz fluorhiánya. Úgy gondolja, jó volna ismét bevezetni a Dentocar tableta használatát. Idén a középső és nagy csoportokban fakultatív alapon bevezették a hitoktatást is. Az anyagilag hátrányos helyzetű családokat az étkezési térítési díj csökkentésével, nevelési segéllyel, ruhagyűjtéssel próbálják meg segíteni. A védőnők, a gyermekorvos, a gyámügyi előadó és az óvónők kölcsönösen jeleznek egymás felé, ha valamely családban a gyermek gondozását, nevelését elhanyagolják. Tájékoztatót továbbá arról, hogy a közművelődési intézményekkel jó a kapcsolatuk, a művelődési házban tartott színelőadásokra rendszeresen elmennek, a könyvtár és a Falumúzeum megismerése is állandó programjuk. Szóbeli kiegészítésében elmondta, hogy május 12-től 17-ig volt a beiratkozás az óvodában. 42 gyermek jelentkezett, 40 gyermek pedig idén megy iskolába.

Erdélyi Sándorné, a II. sz. Óvoda vezetője írásos beszámolójában szintén részletes tájékoztatót adott az 1996-1997-es óvodai tanévről. 1996. október 15-i gyermeklétszám 180 fő, évközben 10 gyermek maradt ki. Ebben az évben sok volt a hiányzás az influenza- és májgyulladásjárvány miatt, ennek ellenére hagyományos programjaikat megtartották, látogatták a művelődési ház gyermekek részére szervezett színházi előadásait és a könyvtárat. A hagyományörzést továbbra is kiemelt feladatnak tekintik. Úszótanfolyamokat szerveztek a bagi uszodában a gyerekek és az óvónők részére. A részvétel önköltséges volt, a szülők és óvónők személyautóikkal segítettek az utazásban. Az Oktatási Törvény szigorúan előírja a pedagógus-továbbképzést, melyen ebben a tanévben Szilágyi Józsefné vett részt, saját költségén. Biznak benne, hogy hamarosan realizálódik a továbbképzések központi támogatása. A Köznevelési Törvény értelmében 1999. szeptember 1-től helyi program szerint kell megkezdeni az óvodai nevelőmunkát. Nevelőtestületük fontos feladata lesz a közeljövőben ennek a programnak a kimunkálása. Szóbeli kiegészítésében tájékoztatót arról, hogy a II. sz. Óvodába 33 gyermeket írtak be. Összesen 55 gyermeket

tudnának felvenni. Az óvodai csoportok kialakítása miatt jó lett volna, ha minden szülő eljön beírni gyermekét.

Tóth István polgármester a gyermekek fogazatának megóvása érdekében javasolta a Dentocar tableta bevezetését. Ehhez szükségesnek látja a felmerülő anyagi vonzat kiszámítását, a gazdasági háttér átláthatóságát. A Dentocar tableta bevezetését azért javasolják a szakemberek, mert kevés a víz fluor tartalma. A tableta használatához az ÁNTSZ engedélye szükséges. Az összes gyermeknek havonta 1.200 Ft-ba kerülne az adagolása. Elképzelésük az lenne, hogy azok a gyerekek kapják, akiknek szülei is igénylik, a tablettát ugyanis 220 napon keresztül folyamatosan kell szedni, hogy hatásos legyen. Tóth István polgármester mindkét óvodánál javasolta a tableta szedését a gyermekeknek. A képviselő-testület a beszámolókat elfogadta.

II. A közművelődés és a művelődési ház tevékenysége

Seres Tünde, a művelődési ház vezetője írásos beszámolójában tájékoztatót adott az intézmény 1997. évi első félévi tevékenységéről, melyben elmondta, hogy 1997. február 11-től új munkatársa van a műv. háznak Seres Márta (könyvtár szakos levelező hallgató) személyében. Már korábban is beleszólott a közművelődés különböző helyi területeibe, sokszor helyettesített a könyvtárban és az újságkésztésbe is besegített egy-egy alkalommal. A Turai Hírlap készítése ezáltal teljes mértékben a művelődési házban folyik. A hírlapkészítés mellett a műv. ház alapfeladatai közé tartozik: a kisközösségek, amatőr művészeti csoportok működési feltételeinek biztosítása; a nemzeti ünnepek és kulturális rendezvények megszervezése; más kulturális és egyéb intézményekkel való együttműködés; helyszíni biztosítása különböző lakossági szolgáltatásokhoz. A művelődési ház keretein belül nyolc csoport tevékenykedik: gyermek néptánc (vez.: Dolányi Anna), gyermek balett (Németh Marianna), Turai Komédiások (Diligens Károlyné), ifjúsági néptánc csoport (Skuczai László), Kék Szivárvány Népdalkör (Sára Ferenc), ifi hittan és cserkészcsapat (Barczy Zsolt), nyugdíjasklub (Kúti Gábor), fotósakkör (Takács Pál). Emellett Benke István rendszeresen vidofelvételeket készít az eseményekről, melyek hangosítását Nagy Roland végzi. Minden csoport esetében nagyon fontos a megmutatkozási lehetőség. Ehhez nem csak anyagi háttér, hanem a csoportok munkája iránt érdeklődő közönség is szükséges. Kiemelten kezelendő az utánpótlásról való gondoskodás. A műv. ház programjairól rendszeres tájékoztatást ad a Gödöllő és Könyéke Turisztikai Egyesület gondozásában megjelenő Gödöllői Hírlevél, az Új Pest Megyei Hírlap és természetesen a Turai Hírlap. A jövőben megoldásra váró kérdések: - hangszeres népzeneoktatás beindítása Turán; - saját helyiség biztosítása a nyugdíjasklubnak; - Kiss Emőné gyógytorna foglalkozásainak beindítása; - havi tiszteletdíjak összegének megemlése; - reklámlehetőségek bővítése.

Seres Tünde szóbeli kiegészítésében elmondta, hogy szívesen várja mindazok jelentkezését, akiknek valamely, a beszámolójában felsorolt csoporttevékenység felkeltette az érdeklődését. Sára András javasolta, hogy a hivatal ne adjon engedélyt a művelődési ház terméinek kereskedelmi célra történő bérbeadására, ugyanis ott sokszor nem megfelelő helyről beérkező árukat értékesítenek. Ezt tapasztalatból mondja, mert neki is sikerült olyan árut vásárolni, amit nem tudott használni. A képviselő-testület az indítványt elutasította.

A képviselő-testület elfogadta a beszámolót.

III. Pedagógiai Program elfogadása

Az iskolai pedagógiai programhoz javaslatot tett az Oktatási Bizottság. Az iskolaigazgató kérése az, hogy az önkormányzat

(zeneiskolai tagozat), erkölcsstan oktatása egységes elvek alapján, legalább egy idegen nyelv tanítása. Meleg András elmondta, hogy a NAT előírja a kötelező alapokat a Pedagógiai Programhoz, amelyeket a helyi szokásokhoz kell igazítani. A tantervben meg kell határozni, hogy milyen helyi dolgokat szeretne oktatni az iskola. Véleménye szerint az erkölcsstannak bele kellene kerülnie a bizonyítványba.

A testület az alábbi határozatot egyhangúlag elfogadta.

50/1997. sz. határozat:

Tura Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete az Általános Iskola Pedagógiai Programjába az alábbiakat kéri beépíteni: - népzene, néptánc, néphagyomány (szóvés-fonás stb.); - zeneoktatás, zeneiskolai tagozat; - erkölcsstan oktatása minden gyermek részére egységes elvek alapján; - nyelvoktatás erősítése

IV. 1996. évi költségvetés zárszámadása

Tóth István polgármester elmondta, hogy az 1996-os évet nagy nehézségekkel sikerült egyensúlyban tartani, a TAKISZ-szal megtörténtek az egyeztetések. A Pénzügyi Bizottság az elhangzott módosításokkal elfogadásra javasolta az 1996. évi költségvetési zárszámadást, melyet a könyvvizsgálói jelentés is alámasztott.

12/1997. sz. rendelet:

Az Önkormányzati Képviselő-testület a mellékletben szereplő, 1996. évi költségvetés zárszámadásáról szóló 12/1997. sz. rendelet-tervezetet - az elhangzott módosításokkal - elfogadja és rendeletté nyilvánítja.

V. Beszámoló a MESZ tevékenységéről

Sára András, a MESZ vezetője írásos beszámolójában tájékoztatott arról, hogy a Műszaki Ellátó Szervezet összevont létszáma 38 fő, melyből betöltve 37 fő. A közhasznú munkások létszáma 62 fő, a MESZ-nél jelenleg dolgozók létszáma összesen 100 fő. A nagyobb karbantartási munkákat a hivatal Műszaki Csoportjának irányításával, illetve segítségével végzik. Az 1996-os évben a MESZ különböző vállalkozói munkákat is elvállalt, hogy bevételeit növelni tudja. Szóbeli kiegészítésében elmondta, hogy a hivatal vezetésével úgy gondolták, nem vállalnak több ilyen jellegű munkát, nehogy az a helyi munkák rovására menjen. A bizottság álláspontja az, hogy szükség van a MESZ tevékenységére, továbbra is igyekezzenek ellátni az intézményeknél a szükséges feladatokat, munkájukat célszerűen végezzék. Tóth István polgármester szerint a MESZ telephelyek szétszórtsága lehetetlen helyzetet teremt sok esetben, így a hatékonyságot sem lehet növelni. A vezető nem látja a dolgozóit, ellenőrizni is nehezen tudja a végzett munkájukat. A testületnek ki kell mondania, hogy a MESZ költözzön egy helyre. 1995-ben felmerült, hogy a műszaki tevékenységet adja ki az önkormányzat Kft-be. Véleményük szerint így még gazdaságosabb lenne az üzemeltetés. A MESZ tevékenységét belső ellenőr fogja ellenőrizni, így hatékonyabb lehet a munka. A képviselő-testület a beszámoló elfogadta.

VI. A MESZ Alapító Okiratának, Szervezeti és Működési Szabályzatának elfogadása

Vadász György jegyző szerint a MESZ Alapító Okirata, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzata pontosítja azokat a területeket, amiket a MESZ ellát. Az Önkormányzati Képviselő-testület a Műszaki Ellátó szervezet Alapító Okiratát, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzatát elfogadta.

VII. A képviselő-testületi hatáskör átruházása

Vadász György jegyző az előterjesztés alapján kérte, hogy a képviselő-testület a nem önkormányzati szervek és civil szervezetek támogatásáról való döntést a Pénzügyi Bizottságra ruházza át.

13/1997. sz. rendelet:

Tura Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete,

a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV.tv. 9.§. (3) bekezdésében biztosított jogkörében az alábbi rendeletet alkotja: 1.§. A képviselő-testület a nem önkormányzati szervek és civil szervezetek támogatásáról való döntést - az éves költségvetési rendeletében biztosított összeghatáron belül - a Pénzügyi Bizottságra ruházza át.

2.§. A Pénzügyi Bizottság elnöke a támogatás nyújtásáról, a soron következő testületi ülésen beszámol a testületnek.

3.§. E rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

VIII. Munkanélküliség helyzete Turán

Vadász György jegyző elmondta, hogy a munkanélküliek helyzetét a Munkaügyi Központon keresztül tudják figyelemmel kísérni. Megküldött anyagukban tájékoztatnak a munkanélküliek jövedelempótló támogatásában részesülők számáról, adataik azonban nem mutatnak valós képet a regisztrált munkanélküliek arányáról, hiszen közel van a főváros, sokan dolgoznak a "fekete gazdaságban" a szakma nélküli, állással nem rendelkező aktív korúak.

Tóth István polgármester elmondta, hogy a jövedelempótló támogatást igénylő köteles együttműködést vállalni a támogatás folyósítása érdekében. Az együttműködési kötelezettségek között a Foglalkoztatási Törvény alapján szabályozott közhasznú munkavégzés is szerepel. Az önkormányzat munkát kínál fel a jövedelempótló támogatása fejében, ám ezért az utóbbi időben megnöttek a fenyegetések. A képviselő-testület a "Munkanélküliség helyzete Turán" c. előterjesztést elfogadta.

IX. Rendőrállomás létesítése

Tóth István polgármester elmondta, hogy a Megyei és a Gödöllői Rendőrkapitányságtól ígéretet kaptak arra, hogy növelni fogják az aszói Rendőrőrs létszámát. A rendőrállomás Turán a szolgáltatóházban alakítható ki. A képviselő-testület egyhangú szavazattal az alábbi határozatot hozta:

54/1997. sz. határozat:

A képviselő-testület a rendőrállomás elhelyezésére az ún. szolgáltatóházat (Tura, Kossuth L.u.166.) a rendőrség részére biztosítja. A szükséges átalakításokat a rendőrséggel egyeztetett műszaki tervek alapján a MESZ-szel végezteti el.

X. Tura nagyközség történeti monográfiájának megjelentetése

Tóth István polgármester elmondta, hogy megkeresték dr. Asztalos István nyugdíjas múzeumigazgatót Aszódon, hogy vállalja el Tura nagyközség történeti monográfiájának megírását. Asztalos úr vállalta, és elkészítette a tervezetet Tura nagyközség történeti monográfia megjelentetéséhez. Tura történetének ismerete a hagyományok oktatása területén fontos lenne, ezért a határozati javaslatot a polgármester elfogadásra javasolta.

55/1997. sz. határozat:

A képviselő-testület a Tura Nagyközség történeti monográfiája c. könyv 2000. augusztusban történő megjelentetését elfogadja. Felhatalmazza a polgármestert Dr. Asztalos Istvánnal, mint szerkesztővel és mint a munka irányítójával történő szerződéskötésre, valamint a társszerzőkkel történő megállapodások aláírására. A képviselő-testület e célra a költségvetésében 1997-ben 500 eFt-ot, 1998-ban, 1999-ben és 2000-ben pedig a fennmaradó részt, kb. 1 millió Ft-ot biztosít.

XI. Közterületek használatáról szóló rendelet

Vadász György jegyző elmondta, hogy elkészült a közterületek használatáról szóló rendelet-tervezet, melyet a képviselő-testület kézhez kapott. A környezetvédelmi rendelet elfogadását elnapolták, mert még vannak az észrevételekre és a civil szervezetek javaslataira.

XII. Telekügyek

szempontból kívánatosnak tartja a létesítmény létrehozását, mivel ennek üzemeltetésével lehetővé válik - a településeken jelenleg működő - környezetszennyező helyi hulladéklerakók mielőbbi bezárása és teljes rekultivációja.

Olessák Dénes (DOPPSTADT Kft.) elmondta, hogy a területek megítélésénél több szempontot is számításba vettek:

- veszélyeztetett természeti értékek védelme;
- a felszíni- és felszín alatti vizek viszonyai;
- a szállítási távolság, amely a településektől való távolságok és a szállítási útvonalak kijelölése szempontjából meghatározó.

A környezeti ártalmak megítélése szempontjából kritikusnak számító geológiai-hidrogeológiai viszonyok tekintetében a két terület között nem volt különbség. Igen fontos szempontnak tekintették a tájbaillesztés kérdését is.

A DOPPSTADT technológia lényegéhez tartozik a szelektív hulladékgyűjtés, mivel az a hulladékok szétválogatását jelentősen megkönnyíti. A cél az, hogy a beszállított hulladékból minél kevesebb kerüljön lerakásra, és minél több legyen a továbbhasznosítható anyag. Ezek közé tartoznak azok a hulladékok, amelyek komposztálhatók, és így akár helyben a rekultivációnál, akár más mezőgazdasági területen felhasználhatók. A tervezett hulladékudvar csak az első lépés a továbbhasznosítható anyagok gyűjtésében. A távlatokban (3-4 év), a II. ütemben bevezetésre kerülő válogató sor legalább négyféle anyag elkülönítését teszi majd lehetővé. Ennek hatékonyabb működésére attól is függ, hogy mennyire partner a lakosság, és attól is, hogy a gazdaság akkori fejlettségi szintjén milyen anyagokra tart igényt. A szelektív hulladékgyűjtés a hulladéklerakó élettartamát növeli, hiszen a hasznosítható anyagok nem kerülnek lerakásra. A hulladéklerakóra kerülő anyagok tömöríthetősége általában 40-60%-os. Ha ebből még kb. 25% kivethető a szelektív gyűjtés révén, akkor kb. 1/3-ára lehet a hulladékot tömöríteni. A szelektív hulladékgyűjtés kb. 4-5-ször annyiba kerül, mint a hagyományos. Ennek a költségei nem

szükségszerűn a lakosságot terhelik, hiszen a hasznosítással a költségek csökkenthetők, de egyéb kompenzációs, ill. ösztönzési lehetőségek is vannak. Például, aki bizonyos igazolt mennyiségű hasznosítható anyagot ad át, az díjkedvezményben részesül.

Polovi Péter (Pest Megyei Növényegészségügyi és Talajvédelmi Állomás) szerint regionális kommunális hulladéklerakóknál a legnagyobb problémát általában a szennyvíz és szennyvíziszap elhelyezése jelenti. Rövidesen megoldódik a turai szennyvíztisztító iszapjának - bizonyos előkezelés után - mezőgazdasági területre való kihelyezése. Ezáltal nem lesz gond az elhelyezésével.

Porosz Mihály hozatette, hogy a kommunális hulladéklerakóba veszélyes hulladék nem rakható le. Ezt nem is tervezik, de nem is engedélyezik egyetlen esetben sem. Veszélyes hulladék csak ún. *monodeponiában* (egyedi tárolásra alkalmas terület) helyezhető el, de ezt külön eljárás keretében kell engedélyeztetni. A kommunális hulladékban esetleg előforduló veszélyes hulladékok kiválogatása a DOPPSTADT technológia segítségével biztosítható. A hulladékudvarban gyűjtött és kiválogatott veszélyes hulladékokat az erre rendszeresített hulladéklerakóba kell elszállítani.

Bücsúzól elmondta, hogy azt kívánja a térség településeinek, hogy ez a korszerű, védelemmel kiépített, nagy befogadóképességű regionális hulladéklerakó megvalósuljon, és ehhez kaphják meg a kért céltámogatást.

Örömmel értesültünk arról, hogy a Magyar Közlönyben megjelent céltámogatási pályázati eredményhirdetésben szerepel a nagyközségünk területén létesítendő hulladéklerakó. A támogatás mértéke, a beruházási összeg 40%-a mellet a megvalósítás ütemezése alapján négy évre folyósítanak.

Benke Sándor - műszaki előadó

"KUTYA-DOLOG"

A veszélyes és veszélyesnek minősített eb tartásáról és a tartás engedélyezésének szabályairól:

A 35/1997. /II.26./ Korm. rendelet, mely 1997. február 27-én lépett hatályba, rendelkezik a veszélyes és veszélyesnek minősített eb tartásáról és a tartás engedélyeztetésének szabályairól.

Fentiek alapján veszélyes ebnek minősül a *Pitbull-terrier* és keverékei. Veszélyes és veszélyesnek minősül az az eb is, amely emberek vagy állatok - ingerlése nélkül - okozott súlyos sérülést.

A veszélyes és veszélyesnek minősített eb kizárólag a jegyző által kiadott engedéllyel, kormányrendeletben meghatározott feltételek esetén és módon, az állategészségügyi szakhatóság által egyedi azonosítóval ellátva - a pit bullterrier vagy keveréke kizárólag ivartalanítva, haztartásonként csak egy egysége - tartható.

Fentiek alapján a veszélyes eb tartója illetve tulajdonosa, köteles a jegyzőnek bejelenteni, és az eb tartásának engedélyeztetését kémi.

A veszélyes és veszélyessé nyilvánított eb tartásának engedélyezésére vonatkozó kérelemnek tartalmaznia kell:

- az ebtartó nevét, születési idejét, anyja nevét, lakcímét,
- az ebtartó nyilatkozatát, hogy nem áll cselekvőképességet kizáró, vagy korlátozó gondnokság alatt,
- az eb tartási helyet /a település neve, kerület, házszám /,
- az eb tartási helyének leírását,
- az eb fajtáját, születési idejét, nemét, szímet, nevét, egyedi jelét /mikrochip számát/ és magasságát.

A kérelemhez csatolni kell:

- az ebtartó egy hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványát,
- a veszélyes eb ivartalanításáról, illetve veszélyes és veszélyesnek minősített eb egyedi azonosítóval való ellátásáról igazolást,
- közös tulajdonban lévő ingatlan /lakás/ esetében a tulajdonostársak hozzájáruló nyilatkozatát,
- többlakásos házban, illetve lépcsőházban lakók nevét, címét, a tartáshoz történő hozzájárulását.

A jegyző az engedély kiadása előtt helyszíni szemlét tart, amelyen meghívása esetén a hatósági állatorvosnak és a rendőrség megbízottjának is részt kell venni. Szükség esetén tenyésztési és más szakértő bevonásával vizsgálhatja.

A veszélyesnek minősített eb tulajdonosa a határozat jogerőre emelkedését követő 30 napon belül köteles az eb tartós, egyedi azonosítóval történő ellátásáról gondoskodni.

A veszélyessé minősített ebet 5 cm átmérőjű, piros szegélyű fehér koronggal kell ellátni: egyik oldalán a tulajdonos neve, lakcíme, másik oldalon az eb azonosító száma és fekete színű "veszélyes" feliratú biléta.

Az ebet olyan zárt, bekerített helyen kell tartani, hogy sérülést ne okozzon. Az ingatlan valamennyi ki- és bejáratára "Vigyázat! Veszélyes eb!" feliratú táblát kell elhelyezni. A szöveg mellett támadó ebet ábrázoló grafika feltüntetése szükséges.

szempontból kívánatosnak tartja a létesítmény létrehozását, mivel ennek üzemeltetésével lehetővé válik - a településeken jelenleg működő - környezetszennyező helyi hulladéklerakók mielőbbi bezarása és teljes rekultivációja.

Olessák Dénes (DOPPSTADT Kft.) elmondta, hogy a területek megítélésénél több szempontot is számításba vettek:

- veszélyeztetett természeti értékek védelme;
- a felszíni- és felszín alatti vizek viszonyai;
- a szállítási távolság, amely a településektől való távolságok és a szállítási útvonalak kijelölése szempontjából meghatározó.

A környezeti ártalmak megítélése szempontjából kritikusnak számító geológiai-hidrogeológiai viszonyok tekintetében a két terület között nem volt különbség. Igen fontos szempontnak tekintették a tájbaillesztés kérdését is.

A DOPPSTADT technológia lényegéhez tartozik a szelektív hulladékgyűjtés, mivel az a hulladékok szétválogatását jelentősen megkönnyíti. A cél az, hogy a beszállított hulladékból minél kevesebb kerüljön lerakásra, és minél több legyen a továbbhasznosítható anyag. Ezek közé tartoznak azok a hulladékok, amelyek komposztálhatók, és így akár helyben a rekultivácional, akár más mezőgazdasági területen felhasználhatók. A tervezett hulladékudvar csak az első lépés a továbbhasznosítható anyagok gyűjtésében. A tervlatokban (3-4 év), a II. ütemben bevezetésre kerülő válogató sor legalább négyféle anyag elkülönítését teszi majd lehetővé. Ennek hatékonyabb működtetése attól is függ, hogy mennyire partner a lakosság, és attól is, hogy a gazdaság akkori fejlettségi szintjén milyen anyagokra tart igényt. A szelektív hulladékgyűjtés a hulladéklerakó élettartamát növeli, hiszen a hasznosítható anyagok nem kerülnek lerakásra. A hulladéklerakóra kerülő anyagok tömöríthetősége általában 40-60%-os. Ha ebből még kb. 25% kivehető a szelektív gyűjtés révén, akkor kb. 1/3-ára lehet a hulladékot tömöríteni. A szelektív hulladékgyűjtés kb. 4-5-ször annyiba kerül, mint a hagyományos. Ennek a költségei nem

szükségszerűen a lakosságot terhelik, hiszen a hasznosítással a költségek csökkenthetők, de egyéb kompenzációs, ill. ösztönzési lehetőségek is vannak. Például, aki bizonyos igazolt mennyiségű hasznosítható anyagot ad át, az díjkedvezményben részesül.

Polovi Péter (Pest Megyei Növényegészségügyi és Talajvédelmi Állomás) szerint regionális kommunális hulladéklerakóknál a legnagyobb problémát általában a szennyvíz és szennyviziszap elhelyezése jelenti. Rövidesen megoldódik a turai szennyvíztisztító iszapjának - bizonyos előkezelés után - mezőgazdasági területre való kihelyezése. Ezáltal nem lesz gond az elhelyezésével.

Porosz Mihály hozzátette, hogy a kommunális hulladéklerakóba veszélyes hulladék nem rakható le. Ezt nem is tervezik, de nem is engedélyezik egyetlen esetben sem. Veszélyes hulladék csak ún. *monodeponiában* (egyedi tárolásra alkalmas terület) helyezhető el, de ezt külön eljárás keretében kell engedélyeztetni. A kommunális hulladékban esetleg előforduló veszélyes hulladékok kiválogatása a DOPPSTADT technológia segítségével biztosítható. A hulladékudvarban gyűjtött és kiválogatott veszélyes hulladékokat az erre rendszeresített hulladéklerakóba kell elszállítani.

Bücsüszóul elmondta, hogy azt kívánja a térség településeinek, hogy ez a korszerű, védelemmel kiépített, nagy befogadóképességű regionális hulladéklerakó megvalósuljon, és ehhez kapják meg a kért céltámogatást.

Örömmel értesültünk arról, hogy a Magyar Közlönyben megjelent céltámogatási pályázati eredményhirdetésben szerepel a nagyközségünk területén létesítendő hulladéklerakó. A támogatás mértéke, a beruházási összeg 40%-a melyet a megvalósítás ütemezése alapján négy évre folyósítanak.

Benke Sándor - műszaki előadó

"KUTYA-DOLOG"

A veszélyes és veszélyesnek minősített eb tartásáról és a tartás engedélyezésének szabályairól:

A 35/1997. /II.26./ Korm. rendelet, mely 1997. február 27-én lépett hatályba, rendelkezik a veszélyes és veszélyesnek minősített eb tartásáról és a tartás engedélyeztetésének szabályairól.

Fentiek alapján veszélyes ebnek minősül a *Pitbull-terrier* és keverékei. Veszélyes és veszélyesnek minősül az az eb is, amely embernek vagy állatnak - ingerlése nélkül - okozott súlyos sérülést.

A veszélyes és veszélyesnek minősített eb kizárólag a **jegyző** által kiadott engedéllyel, kormányrendeletben meghatározott feltételek esetén és módon, az állategészségügyi szakhatóság által egyedi azonosítóval ellátva - a pit bullterrier vagy keveréke kizárólag ivartalanítva, háztartásonként csak egy egyede - tartható.

Fentiek alapján a veszélyes eb tartója illetve tulajdonosa, köteles a jegyzőnek bejelenteni, és az eb tartásának engedélyeztetését kérni.

A veszélyes és veszélyessé nyilvánított eb tartásának engedélyezésére vonatkozó kérelemnek tartalmaznia kell:

- az ebtartó nevét, születési idejét, anyja nevét, lakcímét,
- az ebtartó nyilatkozatát, hogy nem áll cselekvőképességet kizáró, vagy korlátozó gondnokság alatt,
- az eb tartási helyet /a település neve, kerület, házszám /,
- az eb tartási helyének leírását,
- az eb fajtáját, születési idejét, nemét, szímet, nevét, egyedi jelét /mikrochip számát/ és magasságát.

A kérelemhez csatolni kell:

- az ebtartó egy hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványát,
- a veszélyes és ivartalanításáról, illetve veszélyes és veszélyesnek minősített eb egyedi azonosítóval való ellátásáról igazolást,
- közös tulajdonban lévő ingatlan /lakás/ esetében a tulajdonostársak hozzájáruló nyilatkozatát,
- többlakásos házban, illetve lépcsőházban lakók nevét, címét, a tartáshoz történő hozzájárulását.

A jegyző az engedély kiadása előtt helyszíni szemlét tart, amelyen meghívása esetén a hatósági állatorvosnak és a rendőrség megbízottjának is részt kell venni. Szükség esetén tenyésztési és más szakértő bevonásával vizsgálhatja.

A veszélyesnek minősített eb tulajdonosa a határozat jogerőre emelkedését követő 30 napon belül köteles az eb tartós, egyedi azonosítóval történő ellátásáról gondoskodni.

A veszélyessé minősített ebet 5 cm átmérőjű, piros szegélyű fehér koronggal kell ellátni: egyik oldalán a tulajdonos neve, lakcíme, másik oldalon az eb azonosító száma és fekete színű "veszélyes" feliratú biléta.

Az ebet olyan zárt, bekerített helyen kell tartani, hogy sérülést ne okozzon. Az ingatlan valamennyi ki- és bejáratára "Vigyázat! Veszélyes eb!" feliratú táblát kell elhelyezni. A szöveg mellett támadó ebet ábrázoló grafika feltüntetése szükséges.

az eb tulajdonosa a tartás helye szerint illetékes önkormányzat költségvetési elszámolási számlájára köteles befizetni.

Az egyedi azonosítás díja: egyedenként 6.000,-Ft, mely az AFÁ-t nem tartalmazza.

A veszélyes ill. veszélyesnek minősített eb tartásának költségei teljes egészében a tulajdonost terhelik.

Veszélyes és a veszélyesnek minősített eb felügyelete - a tartási engedélyben meg nem jelölt személyre - ideiglenesen sem ruházható át. Az eb elhullását, elvesztését, tulajdonosváltását 24 órán belül - munkaszüneti nap esetén a következő munkanap - jelenteni kell a jegyzőnek.

A Büntető Törvénykönyv 1978. évi IV. törvény 266.§-a szerint, a veszélyes eb tartásával kapcsolatos kötelezettség meg-

szegése két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Kérjük a község lakosságát, hogy aki a fentiekben leírt veszélyes ebet tart, mielőbb tegyen eleget törvényi kötelezettségeinek.

Továbbá felhívjuk az ebtartók figyelmét, hogy a közterületen talált ebek tulajdonosai ellen szabálysértési eljárást kezdeményezünk, mivel az utóbbi időben a község egyes részei szinte megközelíthetetlené váltak a kóbor és az utcán tartott ebek miatt.

Számtalan esetben érkezik bejelentés a polgármesteri hivatalhoz, miszerint az ebek járókelőket, kerékpárosokat támadnak meg.

Annak az embernek, aki vállalja egy eb tartását, kötelességei adódnak, gondoskodnia kell róla.

"...Egy nép erkölcsi színvonalát hűen megmutatja, ahogy az állatokkal bánik..."

Tura, 1997. 07.16.

Seresné Kókai Ilona
igazgatási előadó

Kiegészítve a fenti, csupán a veszélyesnek minősített kutyákról szóló határozatot, lapunk következő számában részletesen beszámolunk a készülő helyi öbrendeletről is, amely többek között az önkormányzati képviselő-testület legutóbbi ülésének témája volt.

(a szerkesztők)

BULLTERRIER

Bizony kemény fajtával állunk szemben, amely egyre inkább divatba jön nálunk. A bullterrier már csak azért is jó befektetés, mert ha drága pénzen megvettük, biztosak lehetünk benne, hogy a kutyushán még a száguldo 78-as trolis sem tud kart tenni. Ara húsz-harminc-negyvenezer forint körül mozog, de igényeseknek tudok egy eladó kétszeres hajnok fedezőként százötvenezerért.

A bullterrier kitenyésztésekor a legfontosabb szempont a strapabírás volt. A tenyésztőállományt először sós kúthoz es kerék alá tettek, csápak közé hajigálták legéppuskázták, és a fejük fölött próbarobbantást hajtottak végre atombombával. A túlélőket aztán kiválogatták a dögölttek közül, és adott volt az új fajta, amely hihetetlenül szívós, erős és gyors. golyóálló páncélzata még egy tehervonattal is vígan dacol. Akinek vannak fuvágó rokonai, el tudja képzelni, mily megejtően egyszerű, tiszta szívű, lelkes és barátságos állat. Jellegzetes horkantásokkal hozza vissza a mesteregerendát.

lankadatlan farkesóválással adózva annak a ténynek, hogy nagy barátja, az emberiség percről percre szaporodik. Előnye a körkörös ütőésvédelemre épülő passzív biztonsági rendszer. Egyszer a saját szememmel láttam, hogy éjszakai sétáltatáskor egy bullterrier lelkesen nekifutott egy köfalnak (nem vette észre, hogy a labda már visszapattant.) Jökörát csattant. Minden jelenlevő kutyában meghűlt a vér. A bullterrier mereven állt vagy 5-6 másodpercig, aztán megrázta magát, és holdog farkesóválással szaladt tovább.

Az átlagkutyák közé szabadult bullterrier lelkivilágát úgy érthetjük meg, ha elképzeljük Günther, a burgenlandi traktorost egy községi diszkóban. Bizony, azt hiszi, övé a világ, és valljuk be, nem tar mesze a valóságtól.

Világraszóló nevelési fegyvertény, ha hívásra a bullterrier a gazdáéhoz szalad. Az állatidomárok nemhiába foglalkoznak szívesebben oroszlanokkal.

(Részlet Winkler Róbert: Kutyaszorító című könyvéből)

RENDKÍVÜLI BÚTORVÁSÁR

Turán a műv. házban 1997. augusztus 14-15-16-án
/csütörtök-péntek-szombat/ 9-17 óráig

Választékunkból:

- 4 db-os szekrénysor: 39.800,- Ft-tól
- franciaágy: 15.000,- Ft-tól
- fekhellyé alakítható ülögarnitúrák
- több mint 100 féle szövetlehetőség

10 % KEDVEZMÉNY

☎ 06-57-438-214

☎ 06-30-414-585

MAGYARORSZÁG MEGYEI KÉZIKÖNYVEI® megjelenés előtt

Magyarország megyéiről és településeiről milliós nagyságrendű publikáció látott már napvilágot az elmúlt századok során, az ország megyéiről szóló egységes szerkezetű kiadványok azonban sokkal ritkábbak. A CEBA KIADÓ munkatársai - tapasztalva ezt a hiányt - részletes piackutatást követően döntöttek Magyarország Megyei Kézikönyvei megszervezéséről és kiadásáról.

A Közép-Európai Üzleti Szövetség (angol nevének rövidítése a CEBA) 1990-től kedett szerveződni. Alapvető célja a térség szétesett gazdasági-kereskedelmi kapcsolatainak reorganizációja és az újonnan alakult vállalkozások piacra jutásának elősegítése volt. A CEBA fő működési területét a **település- és területfejlesztés területén** találta meg. A szövetségnek 1996. végére már 2200 tagja volt: döntő többségében önkormányzatok, illetve településfejlesztő cégek léptek be a szervezetbe.

A CEBA közben integrált gazdasági információs rendszerre szerveződött; Magyarországon, Csehországban, Szlovákiában és Romániában nemzeti irodával. Szlovéniában és Horvátországban pedig képviselői irodával működik.

A CEBA Elnöksége 1995. szeptemberében döntött arról, hogy azokban az országokban, ahol nemzeti irodával rendelkezik, megkezdje olyan kézikönyvek kiadását, amelyek részletesen bemutatják a közigazgatás területi egységeit: a megyéket, városokat, községeket. A kézikönyvek megjelentetését a 1996-2000 közötti időszakra tervezik, a munkálatokat Magyarországon kezdik el.

MAGYARORSZÁG MEGYEI KÉZIKÖNYVEI® alapvetően a közigazgatás, a nonprofit és a gazdasági szféra számára készülő - enciklopédikus és adattár-szerű kiadványok, amelyek 3 fő tartalmi egységből állnak:

1. **Részletes megye- és településmonográfiai leírások:** a megye és települések földrajzi leírása, rövid történelme, az ott élő népesség szociológiai-demográfiai szempontú bemutatása, szellemi-kulturális-társadalmi élet jellemzői, infrastruktúra, illetve a gazdasági szerkezet bemutatása.

2. **A megye kiemelt nonprofit és gazdasági adattára, valamint a települések közszolgálati-gazdasági adattarai:** a megyei és települési önkormányzatok teljes adattári bemutatása, az állami szervek, intézmények, társadalmi szervezetek, egyesületek, alapítványok, a sajtó, stb - mint nonprofit szervezetek - a településfejlesztés-építőipar, az ipar, mezőgazdaság-élelmiszeripar, kereskedelem és szolgáltatások területén működő legfontosabb vállalkozások - mint gazdasági adattár elkészítése.

3. **Kiegészítő-speciális adattárak:** a megye közeleti személyiségeit bemutató Megyei (fővárosi) Ki-kicsoda?, Idegenforgalmi, Műemléki, Befektetési, Partnertelepülési Adattárak, Címertár, illetve válogatott bibliográfia a megyéről.

A főszerkesztők segítségével időközben létrejöttek az ún. megyei szerkesztőbizottságok is. A megyetanulmányok egyes szakfejezetei, illetve a **településtanulmányok** elkészítésére a megyében élő ismert szaktudósokat, újságírókat kértek fel. A szerkesztők az adatgyűjtés helybeni megszervezését *kistérségi koordinátorokra* bízták. Az adatgyűjtés célja: a megye, illetve települések legfontosabb - működő szervezeteinek bemutatása. A kiemelt kategóriába tartozó szervezetek elvileg ingyenesen is, a kisebb jelentőségű szervezetek - ha a bekerülés költségét megfizették - bekerülhetnek a kézikönyvbe. A CEBA Elnökségének döntése értelmében a sorozatot 1996. év januári indítással - legkésőbb 1998. tavaszáig jelentetik meg.

A MEGYEI KÉZIKÖNYVEK sorozatában előreláthatóan novemberben megjelenik PEST MEGYE KÉZIKÖNYVE is. A kistérségi koordinátorok nagyközségünk önkormányzatától segítséget kértek a Turáról szóló fejezet elkészítéséhez. Felkeresték azokat a gazdasági szervezeteket és vállalkozásokat, amelyek már évek óta jelentős szerepet töltenek be községünk életében, és ismertették velük a bekerülés feltételeit. Az adattelevételezés időtartama rövidre szabott volt, így számos vállalkozóhoz nem jutottak el a kérdezőbiztosok. Az alábbiakban számukra is közöljük a feltételeket:

HOGYAN KERÜLHETNEK BE A VÁLLALKOZÓK A MEGYEI KÉZIKÖNYVEK GAZDASÁGI ADATTÁRÁBA?

1./ 5.000-Ft díjbefizetés esetén megjelenik a vállalkozó, illetve a vállalkozás neve, címe, telefonszáma és 3 sor a vállalkozás bemutatásáról.

2./ 15.000-Ft díjbefizetés esetén megjelenik a vállalkozó, illetve a vállalkozás neve, címe, telefonszáma és 8 sor a vállalkozás bemutatásáról, valamint a cég logója..

Mindkét esetben az ár magában foglal 1-1 példányt az adott megye kézikönyvéből is (jelen esetben Pest Megye Kézikönyve).

BEKERÜLÉSI IGÉNYÜKET LEGKÉSŐBB 1997. AUGUSZTUS 31-IG JELEZZÉK AZ ALÁBBI TELEFONSZÁMOKON:

Takácsné Balogh Edit : 35/ 384-569 ☎ Molnár Beatrix : 35/384-863

A kiadó munkatársai a bejelentés után személyesen is felkeresik önöket.

Azok a *magánszemélyek*, akik szeretnék vásárolni a Megyei Kézikönyvek sorozatából, szintén a fenti telefonszámokon jelentkezhetnek. Amennyiben *igényüket 1997. szeptember 20-ig jelzik*, kedvezményes áron kapják meg a köteteket. (- Egy megye Kézikönyve: 4.000 Ft; - Magyarország Kézikönyve: 5.000 Ft - Budapest Kézikönyve: 8.000 Ft.)

FIGYELEM !!! TURAI NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA FELHÍVJA A LAKOSOK FIGYELMÉT, HOGY AZOK, AKIK RÉSZT KÍVÁNNAK VENNI A KÖZSÉG KÖZBIZTONSÁGÁNAK JOBBÁTÉTELÉBEN, JELENTKEZZENEK SZEMÉLYESEN, VAGY LEVÉLBEN A POLGÁRMESERI HIVATAL JEGYZŐJÉNél.

EGYÜTTMŰKÖDÉSÜKET ELŐRE IS KÖSZÖNI AZ ÖNKORMÁNYZAT

Tisztelt Olvasók!

Tura Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete 1997. május 20-án hozott 55/1997. sz. határozata így szól: "A Képviselő-testület a Tura Nagyközség történeti monográfiája c. könyv 2000 augusztusban történő megjelentetését elfogadja. Felhatalmazza a polgármestert Dr. Asztalos Istvánnal, mint szerkesztővel és mint a munka irányítójával történő szerződéskötésre, valamint a társ szerzőkkel történő megállapodások előírására."

A döntés előzményei közé tartozik, hogy Tóth József ny. gazdasági igazgató biztatására Tóth István polgármester úr felkérte e sorok íróját a feladat megvalósításához szükséges tervezet kidolgozására. A Tervezet Tura nagyközség történeti monográfia megjelentetéséhez című dokumentumban részletesen kidolgoztuk a könyv tartalmát, a kivitelezés módját, a megjelenítés formáját, az időhatárokat, valamint a költségvetést. Ezt a programot a képviselő-testület megvitatta és ezek után hozta meg a fenti döntését.

A tervezet alapján a monográfiát államalapításunk 1000. évfordulóján vagyis 2000. augusztus 20-án szeretnénk megjelentetni. A könyv tervezett terjedelme 30 szerzői ív, ami az úgynevezett B/5-ös formátumban kb. 350 oldal terjedelmet jelent.

A mű a feltart régészeti leletek, a felkutatott írásos dokumentumok és más források alapján részletesen kívánja bemutatni Tura történetét 1944-ig. Az elmúlt 50 év eseményeit viszont csak kitékintés formájában, dokumentumszerűen dolgozza fel, meghagyva a lehetőséget az utánunk következő kutató nemzedéknek a nagyobb rálátású és elfogultságmentesebb történeti feldolgozásra.

A feldolgozást három csoportban képzeljük el:

- 1./ -Természeti földrajzi bevezető
-Régészeti emlékek
-Tura története a -középkorban (896-1544)
-a török korban (1544-1686)
-a Rákóczi korban (1686-1711)
- 2./ A jobbágyfalu története (1711-1853)
A gazdasági, társadalmi, a kulturális változások sokoldalú bemutatása
- 3./ A parasztfalu története (1853-1944)
A gazdasági, társadalmi, a kulturális változások sokoldalú bemutatása
Kitekintés: (1944-1998)
Korszakolás: -koalíciós évek
-bolsevik diktatúra évei
-Kádár-korszak
-rendszer váltás után

Az egyes csoportok és az azon belüli részletes tartalom kidolgozása csak a feldolgozás folyamatában valósítható meg.

A határozat értelmében a könyv szerkesztésével és /részben/ írásával e sorok íróját kérték fel azzal a meghagyással, hogy megfelelő szerzőgárdát toborozzon, továbbá támaszkodjon a helyi érdeklődőkre, segítőkre, azokra a turai polgárokra, akik visszaemlékezéseikkel, régi dokumentumaikkal, fényképek rendelkezésre bocsátásával, esetleg az írásban, kivitelezésben való közreműködésükkel kívánják támogatni a feladat színvonalas megoldását.

Kedves Turaiak!

Amikor a kijelölt szerkesztő köszönetet mond a képviselő-testületnek a bizalomért, egyben segítségét is kéri, hogy támogatását az elkövetkezendő három esztendőben ne vonja meg, másrészt pedig segítségért és támogatásért fordul Tura nagyközség lakóihoz e nem kis és nem könnyű feladat megvalósításához.

Miben tudnák a település lakói a szervezőket segíteni? Mindenekelőtt az elmúlt 100-150 év történéseink hű bemutatásában.

1./ **Visszaemlékezéseikkel**, amelyek a falu sokrétű életét idézik fel. A paraszti gazdálkodás, az iparos és kereskedő élet, a vasutasok és kenyérüket más településen keresők helyzetének, az uradalom életének feltárásával; a község sokrétű társadalmi életének felidézésével: a községbírói szervezet, a községi előljáróság, a jegyzőség, az egyesületek, a pártok, a választások, a kulturális-, a sport-élet bemutatásával; az állatorvosok, a bábák, az egészségügy helyzetének felelevenítésével; a posta, a vasút, a Hangya és más szövetkezetek eseményeinek a feldolgozásával; az I. és II. világháború történéseinek és helyi kapcsolatainak felelevenítésével; a dülönévek, a régi utcanevek, a ragadványnevek összegyűjtésével; jeles turai személyiségek életének feldolgozásával és mindazokkal még, akiket és amelyeket megőrzött az emlékezet.

2./ Külön feladatként jelentkezik a Római Katolikus Egyház történetének bemutatása, amit a legavatottabb; Lukács András esperes úr vállalt el.

3./ Ugyancsak külön feladat, ám sok segítséget igényel a turai iskolák történetének alapos feldolgozása.

4./ Nagy segítséget jelentene a ládafiából kikerülő régi fényképek összegyűjtése. Mindenféle témájú fényképre szükségünk van: régi turai képeslapokra; épületeket, utcárszövegeket, szobrokat, kereszteteket, a határt bemutatókra; arcképekre, családokat ábrázolókra, csoportképekre /képviselő-testületek, elsőáldozók stb./; gazdasági témájúakra /cséplés, aratás, uradalom, patkolás, kereskedő üzlet, piac, vásár stb./; eseményeket /színelőadások, ünnepek stb./ bemutatókra; a hitélet különböző mozzanatait ábrázolókra.

5./ Ugyancsak nagy segítséget jelentene a régi írásbeli dokumentumok felkutatása és használatra való átadása. Pl. világháborús levelek, birtok- és másféle szerződések, községbírói-, jegyzői-, előljárósági értesítések, végrendeletek, iparendélyek, birtoklevelek, katonai behívók, tagsági könyvek, igazolványok, régi plakátok, röplapok, iskolai bizonyítványok, különböző egyházi dokumentumok stb.

Figyelem! Nagyon fontos!

A 4. és 5. pontban foglaltakat **nem kérjük örökbe, csupán másolásra**, (ám, ha felajánlják, a Falumúzeumban helyezzük el!) ugyanakkor kérjük az engedélyt az esetleges felhasználásra, közlésre.

6./ Végül, de nem utolsó sorban nagyon sokat lendítene ügyünkön, ha lennének olyanok, akik hajlandók a **gyűjtésben, meghatározott téma feldolgozásában /akár a megírásban is/ feladatot vállalni.**

A szerkesztő nagy feladatra vállalkozott, amikor ilyen rövid határidővel, ilyen nagy munka elvégzésére ígéretet tett. Cselekedetében mindenekelőtt az a hit vezérelte, hogy jó ügyet szolgál és ezért reménykedik a megvalósításban. Bizakodik a megalakult támogató testület - és különösen reménykedik Tura lakóinak segítségével.

Az elkövetkezőkben rendszeresen tájékoztatjuk Önöket a Tura története c. program állásáról. Most arra kérjük Önöket, hogy foglalkozzanak a felhívásban megfogalmazott kérdéseinkkel. A következő jelentkezésünk alkalmával közöljük azoknak a helyi munkatársaknak a nevét, akik a szerkesztő és Önök között tartják majd a kapcsolatot. Addig is problémájukkal forduljanak a lap szerkesztőségéhez.

Dr. Asztalos István
szerkesztő,
ny. múzeumigazgató

Dr. Asztalos István

Dr. Asztalos István tanulmányait szülővárosában, Budapesten végezte, történelem-földrajz szakos középiskolai tanár, bölcsészdoktor. Aszódon kezdte pályáját. 1958-tól az Aszódi Petőfi Múzeum alapító igazgatója, a gyűjtemény létrehozója. Húsz év tanári, iskolaigazgatói munka után (1957-ben) főfoglalkozású muzeológus lett, 1995-

Bár feltételezésünk szerint sokan személyesen is ismerik, mégis fontosnak tartjuk, hogy e nagy vállalkozás megkezdésekor részletesebb tájékoztatást nyújtsunk a *Tura története* program irányítójáról.

Dr. Asztalos István tanulmányait szülővárosában, Budapesten végezte, történelem-földrajz szakos középiskolai tanár, bölcsészdoktor. Aszódon kezdte

től nyugdíjas. Múzeum-szervezői és igazgatói munkája mellett 1960-tól rendszeresen publikál, a Galga mente elkötelezett kutatója. Szerkesztette a Múzeumi Füzeteket (4 sz.), a Galga Menti Műhelyt (9 sz.) és más országos kiadványokat, hat évig volt a Pest Megye Monográfia Alapítvány Kuratóriumának az elnöke.

Több könyv, több tucat tanulmány és több száz újságcikk jelzi munkásságát. A közeljövőben jelenik meg új könyve, a *Kisváros a Galga mentén (Aszód város története 1944-ig)* címmel. Turával kapcsolatos írása a tanítómestereként tisztelt Kovács László életét bemutató kis könyvecske. Az 1990-1994-es ciklusban a Pest Megyei Önkormányzat művelődési tanácsnoka volt. Munkásságát az utóbbi időben "Pest Megyéért" (1996.), szűkebb pátriájában pedig 1997. június 30-án "Vankóné Dudás Juli díjjal" ismerték el.

SZERKESZTŐK

A múzsa esőkje

LELÁNCOLVA

Be vagyok zárva,
A csönd házába,
Be egy kalitkába,
Melynek elveszett kulcsa.
Bárcsak megtalálnám,
S bárcsak kinyithatnám,
Azt a zárat,
Mely engem fogva tart.
Lelkem rab,
E ház rabja,
Csörgő láncokkal,
Tart erősen fogva.
Hát nincs remény,
Ami volt, nem az enyém.
En csak nézek,
Ki az ablakon,
Legalább a táj,
Emlék maradjon.
Az a hatalmas fa,
Mely csupaszon sötétlik,
Karjait széttárva,
Az ég felé magaslik.
Ő sem menekülhet,
Gyökerei marasztalják.
Éppen úgy,
Mint lelkemet e ház.
A hatalmas épületet,
Mégis kicsinek látom,
Hiába van lánc,
Hús, vér lábamon,
Messze elszáll az álom.

Talán egyszer kulcsom meglelem,
S fáradt testem,
Szabaddá teszem,
Mert a gond,
Mit sem ér,
Ha van elég erő
És tartós remény.

PÁSZTOR SZILVIA

IMA

Tudom, hogy itt vagy a közelben,
Szólok bármit, s te benne vagy,
Szóljak hát a te imáddal,
Virágpornyai kis szavakat.

Hirdessem a te igédet,
Egy életen át,
Gyűjtsem egybe megtévedtek,
Utolsó halálsikolyát.

Példádat adtad, ezért mi szeressünk,
Soha egymással ellent ne vessünk,
Tudjuk, hogy kiben van emberi érték,
Felismerjünk téged hatalmas Istenség.

VALÓCZY ÁKOS

A május 23-án mutatták az ISTEN PÉNZE c. jukat, amely azóta adást éli meg. A kötetben, amikor a Szintott hozzá a csoport az adott színdarab forgatókönyv-változatát.

isten pénze

Turai Komédiások be első alkalommal ezévi új színdarabmár a hetedik elő-rábbi évekkkel ellen-házi Intézetből jutókönyvéhez, idén készítette el a saját

A színdarab Dickens: Karácsonyi ének c. regényéből készült, így Linda az eredeti forráshoz nyúlt vissza. Erre részben azért is volt szükség, mert a Madách Színházban játszott változat (Dickens - Tolcsvay - Müller) forgatókönyvének kiadása - még egy éves nem lévén - nem volt engedélyezve. Továbbá egy olyanfajta szakmai kihívást is jelentett, amely lehetőséget adott az alkotónak újfajta megközelítésre, áthangsúlyozásra a lényegi mondanivaló és cselekményvezetés megváltoztatása nélkül. Kihívás, mellyel Diligens Melinda még több alkalommal találkozik majd az egyetemen drámapedagógiát tanulva. A forgatókönyv megírása egyben megfelelt az adott félév vizsgakövetelményeként, így megfelelő szakmai bírálatban is részesült.

Ebből az alaphelyzetből kiindulva folytattunk egy hatszemközi beszélgetést a csapat vezetőjével, DILIGENS KÁROLYNÉ-val és lányával Diligens Melindával.

- Gondolom, közvetlenül a munka megkezdése előtt elolvastad Dickens művét. Számos fiatalnak azonban már gyermekkori meghatározó élménye ez a mű. Te is hasonlóképpen voltál-e?

D.M.: - Igen, olvastam gyerekként. Sőt, volt egy forgatókönyvem otthon, amely kisgyerekeknek szóló diafilmhez készült. Ebben csak narrátorszövegek voltak a regényből kiollózva. Ezekbe a fogódzóba kapaszkodva tettem ígéretet arra, ajánlottam fel, hogy megpróbálom megírni a mi változatunkat. Mert, ha arra vártunk volna, hogy a Színházi Intézet kiadja, akkor nem lett volna elég időnk a próbákra. Ugyanis leghamarabb januárban kaphattuk volna meg, ill. később. Nekünk pedig célul volt kitűzve a májusi premier.

- Vagyis később már megkaphattátok volna, de nem vettétek igénybe, mert hogy...

D.M.: - Nem is nagyon lett volna szükséges. Tulajdonképpen a regény elég jó alap, és abból kinövészhettünk olyan szerepeket, melyek nem voltak benne a regényben. A saját fantáziámból, s később a csoport fantáziájából eredeztetve találtunk olyan karaktereket, melyek nem idegenek az alaptörténetből. A forgatókönyv ilyenfajta átrendezésére azért is volt szükség, hogy minél több szereplő teret kaphasson. A Madáchban - úgy éreztük a mi csoportunk összetételére aktualizálva - nagyon férficentrikus volt az egész. A férfiak nő párfjai szinte nem csináltak és mondtak semmit, csak megjelentek a színpadon. Ugyanígy volt ez az én szerepemmel is: a többi lányhoz hasonlóan egy kiegészítő figura lettem volna két-három mondattal. Nálunk a csoportban az a tapasztalat, hogy a lányok nagyon sokan vannak, nagyon tehetségesek. Akkor miért ne játszhatnának? Ennek jegyében próbáltam kialakítani a darabot.

- Veled párhuzamosan elolvasta más is a könyvet, hogy ötleteket adjon hozzá?

D.M.: - Szinte mindenki elolvasta. De az biztos, hogy a Papi (Takács Pál) elolvasta, mert ő mindig járt-kelt a könyvvel. Ezáltal nagyon sok jó ötlet jött próbáról is. Tehát, amikor én otthon nekiültem az írásnak, akkor mindig gondoltam arra, ami elhangzott a próbán.

- Volt azonban szakmai bírálatod is!

D.M.: - Igen, ami azzal kezdődött, hogy a tanárom közölte a musical-ek iránt érzett "rajongását". Tehát, ő eleve így ült le a forgatókönyvhöz. Ennek ellenére nagyon tetszett neki. Ez nekem nagyon sokat jelentett. Elmondása szerint egyes részekenél majdnem könnyekig hatódott. Tanácsait megfogadva tettem bizonyos változtatásokat.

- Mikor kezdte neki a munkának?

D.M.: - November környéken.

- És már félévi vizsgadolgozatként leadtad?

D.M.: - Igen decemberben adtam le az első felvonást. A második felvonással már jobban megszenvedtem. A második félévben vettem fel egy újabb tanegységet, melyben rendezés és kötelező olvasmányok voltak.

- Milyen képességek szükségesek ahhoz, milyen képességeket ismertél fel magadban, amely alkalmassá tett téged vagy tenne mást is egy forgatókönyv megírására?

D.M.: - Ez a munka, tulajdonképpen, dramaturgizálás. Azt nem mondom, hogy mindenki tudja, de nem olyan nagy ördögösség. Van egy regény és van egy adott csapat, és az ember összehozza a kettőt. Igazából nem tudom, milyen képességek kellenek hozzá, de az biztos, hogy az embernek nagyon szeretnie kell azt, amit csinál; anélkül nem megy. Kényszerből, szerintem, nem lehet írni semmit. Én nagyon szeretem, szerettem csinálni. Emlékszem, hogy az egyetemi folyosón, a WC-n, mindenhol ezt írtam. Akkor az töltötte ki az életemet.

- Tehát, regény és csapat: "az ember összehozza a kettőt". Ez azt jelenti, hogy erre a csoportra, ezeknek az embereknek a képességeire, tulajdonságaira írtad? Másképp csinálnád, ha egy ismeretlen vagy egy másik csapatra írnád?

D.M.: - Biztos, hogy nagyon sokat befolyásol. A szereposztás már a szituációs játékok során kialakult, ezért a társaim szerepeinek karakterével és a szereplők emberetipusával tisztában voltam.

- A szerepek kiválasztásában önkéntesség is volt?

DK: - A szerepek kiválasztása alapján véve önkéntes. Amikor elkezdjük azt a darabot, amit meg akarunk csinálni, akkor forgatókönyv még nincs a gyerekeknel. Jelenetek vannak és szituációk, és ebben megmutathatják,

hogy körülbelül mire képesek. Ezt minden évben így csináljuk. Végül is Lindának egy kicsi könnyebbséget jelentett a forgatókönyv megírásánál, hogy ő minden szituációs jelenetnél jelen volt. Az előzetes játékok során egy csomó új szerep is kialakult improvizációkkal, amelyek érdekesebbek voltak arra, hogy belevegyük a darabba.

- Linda, mennyiben befolyásolt téged, hogy magadra is kellett szerepet írnod?

D.M.: - A saját karakterem nem nagyon tetszett, így megpróbáltam a lehető legtöbbet kihozni belőle. Így biztos, hogy befolyásolt. Egy kicsit minden ember egoista, mégha csapatmunkáról van is szó. Nagyon sokat foglalkoztam a szerepemmel. A regényben ez a figura csak villanásnyira tűnik fel. De az volt a véleményem, hogy egy darab nem darab szerelem nélkül, a romantika mindenképp kell a színpadra. Sőt! Még volt egy ihletem is: akkor olvastam Brontë-től a Jane Eyre-t, egy ebben szereplő szituáció segítségével tudtam keretet adni ennek a női szerepnek, s az abból kibontakozó szerelemnek. Lehet, hogy valakinek hatásvadásznak tűnt, de én úgy érzem, jól sikerült.

- Volt a munkafolyamatodnak valami nagyon kritikus fázisa?

D.M.: - Volt, volt. A finálén rengeteget töprengtünk, mert a darab mondanivalója szempontjából is lényeges a befejezés. A nézők ezt viszik haza magukkal.

- Hogyan fogalmaznád meg a darab lényegét? Ha vissza tudsz emlékezni, vedd össze gyermekkori olvasmányélményeddel!

D.M.: - Amire gyermekkoromból emlékszem, hogy nagyon tetszett. Bár akkor elsősorban az izgalmak, a szellemek felbukkanása kavart fel és nem az erkölcsi kérdéskérdések. Elég nagy a mondanivalója ahhoz, hogy egy hatodikos, vagy egy ötödikes kisgyerek ezt igazán abban a korban megértse.

Most már a lényegi mondanivalója számomra az, hogy sohasem késő változtatni. Az ember olyan kevés másikkal számíthat, és ha az embernek vannak, akik tudnak szeretni, akkor azokat nem szabad visszautasítani. Érdemes becsületesnek és igazságosnak lenni, de ha az ember nem az, akkor sosem késő még változtatni rajta. Az ember csak akkor lehet boldog, ha nem az anyagi dolgokat nézi.

- A musical műfajához ti hogy viszonyultok? Ha nem a közönség igényeit, befogadóképességét tartanátok szem előtt, akkor is csak ezzel a műfajjal foglalkoznátok?

D.K.: - Beszélgettünk arról, hogy esetleg más műfajt is meg lehetne már próbálni.

- Erre meg kellett, hogy érjen a csoport is?

D.K.: - Éz így van. Vannak emberek, akik megérttek, vannak, akik - bízom benne, hogy - majd megérnek. Az biztos, hogy minden új évadnál először is felmerül a kérdés, hogy csináljuk-e még? S ez most is felmerült. Az első, hogy csináljuk-e? A második, hogy milyen műfaj legyen? És utána jön az, hogy a műfajon belül mit?

- Mi veti fel azt a kérdést, hogy csináljátok-e?

D.K.: - Belső konfliktusok, melyek mindig adódnak, de eddig meg is oldódtak.

Mi elég nagy létszámmal dolgozunk (most 22 szereplő volt), ami már bizonyos műfajt meghatároz. Tehát, mondjuk Shakespeare eleve nem jöhet számításba, vagy hármilyen klasszikus nevét mondhatnám. Mindenképpen olyan monumentális darabot kell szem előtt tartanunk, ahol minden gyereknek van valamilyen szerepe. Lehet, hogy ez éppen csak egy táncos szerep.

Több kisebb létszámú darabot színpadra vinni viszont nincs idő. Mi hetente egyszer találkozunk és azt nem tudjuk süríteni, hisz a gyerekek nagy része szerteszét van hétközben. Ennek ellenére is mindig adódnak elágazó feladataink, mint pl. idén a Marcus 15-e.

- Magadról, nem mint rendezőről, hanem mint konfliktuskezelőről beszélnél?

D.K.: - Vallom azt, hogy én elsősorban pedagógus vagyok, szó sincs, semmiféle rendezőről, s a konfliktusokat is megpróbálom pedagógusként kezelni. Tehát azzal együtt, hogy természetesen nekem is megvannak az érzelmeim meg a vágyaim, meg az indulataim. Ezzel együtt megpróbálom úgy kezelni a konfliktusokat, hogy megkapja mindenki a lehetőséget. Ahol ennyi különböző ember nagyon sok időt tölt együtt, ott természetesen vannak konfliktusok. Ezek jórészt abból adódnak, hogy maximális elvárásaim vannak velük szemben. Sok gyereknek a színjátszás nagyon fontos szerepet tölt be az életében.

Ok ezáltal leterheltebbek is, mert sokat vállalnak magukra. Mások lazábban kötődnek a csoporthoz. A színdarabjaink szeretetről, tisztességről, mely emberi érzésekről szólnak. Ez egyfajta erkölcsiséget is feltételez a szereplők részéről. Itt élünk mindnyájan, sokan ismernek bennünket, és csak akkor lesz hiteles a játékkunk, ha életmódunkkal, viselkedésünkkel nem mondunk ellent a színdarabjaink mondanivalójának. Nagyon nehéz ez a korosztály, nehezen megközelíthetők, bizalmatlanok, vagy éppen túlzott önbizalommal, kevés önismerettel rendelkeznek. A színjátszás alkalmas arra, hogy megismerjük önmagunkat, ezen keresztül

elfogadjunk másokat is. Ez azonban egy hosszú folyamat eredménye, míg eljutunk addig, sok keserves pillanaton kell átesnünk és mi is sok fájdalmat okozhatunk másoknak.

Az ajtó befelé is, kifelé is nyitva van. És mi várjuk azokat a fiatalokat, főleg középiskolásokat, akik befelé tudják nyitni az ajtót.

- Urai György, az amatőr színjátszás pártfogója, mit mondott a darabról?

D. K.: - Urai György most már másodikban jött el hozzánk. Elfoglaltságai miatt a közönségnek szóló előadásokon nem tudott résztvenni, ezért eszmáltunk neki egy külön előadást. Sajnos ez elég gyengére sikeredett, mivel a megszokott közönségtapsok elmaradtak, hiszen egy személyben nézte. A reakciók hiánya fokozatosan csökkentette a gyerekek teljesítményét. Ennek ellenére úgy érzem, hogy Urai György elégedett volt a társasággal. Mondott nagyon sok szép és jó dolgot nekünk, és természetesen hibákat is. Különösen kiemelte szükségességet. De továbbhaladni.

- Hol tart azokkal a amatőr színjátszás

D. A.:

kötöttek egy szerződést, hogy az alternatív minősítést szereznek. Vannak A,B,C "A" kategóriás diplomát ad. Vannak a különféle melyek "B"-t adnak, s az amatőrök pedig "C"-t főiskolai diplomát kaphassanak az alternatív társulások is. Ó nagyon biztatott minket illi társul

fogalmazza meg. "amely felismerésre sok gazdag ember is eljut -, hogy nem a pénz a lényeg, hanem az embereknek a belső tulajdonságai. Azt hiszem, hogy ez minden emberhez szól valamilyen formában. Az embert ábrázolja a kicsiségében is, meg a nagyságában is. A kicsiségében azt, hogy mennyire egyedül van, és mennyire magányos, a nagyságában meg azt, hogy a belső értékek fontosak. Semmi más nem számít az életben, csak az, hogy mi van az emberben belül. Az összes többi az csak sallang. Én azt hiszem, hogy ezt sikerült kifejeznünk. Nem volt könnyű, mert Dickens nem most élt és a hangulatot elő kellett ehhez készíteni. Ebből a hangulathól már könnyen meg tudta fogalmazni mindenki, aki ott ült a nézőtérben, hogy miről szól ez a darab. Dickens is ajánlásul adta, írta, hogy kísértésen ez az eszme mindenhol, mindenkinek az otthonában.

(A színdarab legjelentősebb hátrémerével, Lukács Gáborral soron következő számunkban olvashatnak majd egy riportot.)

RIPORT: SERES Tünde - FOTÓ: SERES Csilla

Szereplők:

Takács Pál ☺

Nyilas Mihály ☺ Szénási István

Diligens Judit ☺ Pászti Zoltán

Hangodi Szilvia ☺ Sági Éva ☺ Virgancz Laci

Diligens Régi ☺ Virgancz Csilla ☺ Csorba Bea

Kufi Balázs ☺ Diligens Melinda ☺ Sallai Gyula

Pápai Zoli ☺ Benke Zsuzsa ☺ Príma Katalin

Szabó László ☺ Szilágyi Katalin ☺ Gólya Ágnes

Békési Judit ☺ Sallai Rifa

és a Mikkamakka Gyermekszínjátszó csoport

az érthető beszéd fontosságát, a beszédhibák kijavításának összességében véve úgy gondolja, hogy ezen az úton lehet

szervezési munkákkal, amiket az ügyében próbál tenni?

Most a Színművészeti Főiskolával színházak is adhatnak diploma-fokozatok. A Színművészeti Főiskola színtanodák, pl. Górnagy Máriaé. Most azért küzdöttek, hogy rendes színtanodák, meg az ilyenfajta embernek a csoportból felajánlotta, hogy vegyünk részt a Merlin Színházban, ami most kifejezetten olyan fiataloknak ad helyet, akik nem színészek.

- Jutka, számodra mi az Isten pénze c. darab értékálló mondanivalója?

D. K.: - Ez a lényeg mindig a színdarabnál, a mondanivaló. Szoktak is rajtam nevetni a gyerekek, mert mindig azt mondom, hogy a végét, a végét csináljuk meg először. A vége a lényeg. Hát mi a vége? A vége az, amikor tényleg töményen megjelenik a mondanivaló, s föloldódik valamilyen módon a konfliktus. Az Isten pénzének a mondanivalója nagyon aktuális, mert eléggé pénzcentrikus világban élünk. Ezért is választottuk ki, bár a feldolgozott történet nem napjainkban játszódik. Azt

FELVIDÉKI KÖRUTAZÁS

Elismerés

Köszönetet mondunk mindazon személyeknek, akik a "Felvidéki körutazás" lebonyolításában részt vettek, illetve támogatták.

Elsősorban az utazás fő szervezőjének, **KÁLNA TIBOR** tanár úrnak, aki már több mint két évvel ezelőtt felvetette a Vigyázó Kör ülésén, hogy általános iskolás gyerekeknek kellene utat szervezni **jászóra, s onnét kiindulva bejámi a történelmi felvidék keleti részének (felső-magyarország) kulturális, történelmi nevezetességeit, s természeti szépségeiben bővelkedő tájait: Füleket, Rimaszombat, Rozsnyó, Krasznahorka, Uhornai-(Dénesi)-hágó, Szomolnoki és a Stósz-i-hágó, Stószfürdő, Mecenzéf, Szepsi, Rozsnyó, Dobsinai jégbarlang, Stracena-völgykatlan, a Hernád-áttörés, "Szlovák-paradicsom", Csütörtökhely, Lőcse, Szepesvaralja, Szepesolaszi, Gölmehánya, Szomolnok, Bellér, Eperjes, Bártfa, Lubló, Kassa, stb.**

A terv szerepelt a millicentenáriumi programjavaslatban, de 1996-ban nem sikerült megvalósítani, csak idén június 24-28 között. A "Felvidéki Körutazáson" 42 általános iskolai tanuló vett részt, akiket pedagógusok és orvosok is elkísértek.

Mindannyiuk közreműködését ismételtelen köszönjük. Külön köszönet illeti a vendéglátó Jászó község önkormányzatát, valamint **Mészáros István** polgármestert és **Bartal Károly Tamás** apát urat.

Ezen körutazás több volt egyszerű kirándulásnál, fogalmazhatunk úgy: eszmei küldetése is volt. Az általános iskolás gyerekek - a felnövekvő nemzedék - számára "impresszív lenyomatát adta annak a sajtóságos képződménynek, melyet a magyar, német és szláv kultúra többszáz éves együttélése hozott létre, csaknem ezer éven át; hogyan hatott és tükröződött egymáshoz az emberi alkotás lényege és a természeti táj."

Tura, 1997. június 30.

Köles Mihály
Vigyázó Kör
(Egyesület Turaért)
elnöke

Tóth Péter László
Millecentenáriumi
Emlékbizottság
elnöke

Kuti József
Iskolaszék
elnöke

Köszönet

Köszönetet szeretnék mondani mindazoknak, akik segítettek az 1997. június 24-28 közötti "Felvidéki körutazás" megszervezésében:

- a kirándulás lebonyolításában résztvevő pedagógustársainak: **Villányi Józsefnének, Jenei Erzsébetnek, Galambos Lászlónének, Dolányi Annának;**

- a kísérő orvosoknak: **Dr. Lévai Máriának, Dr. Baka Gyulának, Dr. Papp Idának;**

- a kiránduláson résztvevő 42 általános iskolai tanulóknak a példamutató viselkedésért és szüleiknek az étel- és italbiztonságuk biztosításáért;

- alkalmi szakácsainknak: **Gólya Józsefnek és Köles Péternek;**

- kiváló buszvezetőnknek: **Fehér Jánosnak;**

- Tura Nagyközség Önkormányzatának, valamint **Tóth István** polgármesternek, **Pásztor Lászlónak, az Oktatási és Kulturális Bizottság** elnökének és **Géczi István** gepkocsivezetőnek;

- a Galgamenti Szövetkezetnek;

- a Galga AFESZ vezetőségének;

- a Vigyázó Kör (Egyesület Turaért) tagjainak;

- a Millecentenáriumi Emlékbizottságnak;

- a Független Kiszármazásturái Szervezetének;

- az Általános Iskola igazgatójának, gazdasági vezetőjének és a konyhai dolgozóknak;

- a segítő turai magánszemélyeknek: **Arvai Zoltánnének, Baranyi Károlynak, Batta Mihálynak, Dolányi Józsefnének,**

Fekete Istvánnak, Gödör Imrénének, Gólya Zoltánnak, Homolyané Kiss Margitnak, Köles Mihálynak, Kuti Józsefnek, Lukács

Vilmosnak, Szénási Istvánnak, Tóth Péter Lászlónak, Tóth Jánosnak, Tóth Mihálynak, Tóth Mihálynak, Pásztor Józsefnének, Szilágyi Józsefnek,

Szabó Andrásnak és Zagoni Szabó Istvánnak. (Élvezést kérek, ha valaki kimaradt!)

Külön és kiemelt köszönet illeti:

- a vendéglátó Jászó község önkormányzatát és polgármesterét, **Mészáros Istvánt,** valamint **Tóth Gézát, Broestl Gézát, Kassai János** képviselő urakat;

- **R. D. Bartal Károly Tamás,** jászói (premontrei) apát urat;

- két melegszívű "háziasszonyunkat, segítőnket és tolmácsunkat": **Broestl Gézánét és Müller Jankát.**

Tura, 1997. június 30.

Kálna Tibor
szervező tanár

ANYAKÖNYVI ADATOK:

Születés:

Bertók Ágnes	(1997. 05. 20.)
Borsos Patrik	(1997. 05. 25.)
Harkó Máté	(1997. 02. 05.)
Kis Krisztián	(1997. 06. 06.)
Korita Zsófia	(1996. 12. 18.)
Lakó Bence Márk	(1997. 05. 22.)
Lukács Adrienn	(1997. 05. 17.)
Rácz Melissza	(1997. 04. 24.)
Tellér István Kálmán	(1997. 06. 11.)
Tóth Brigitta Vanda	(1997. 05. 21.)
Tóth Réka	(1996. 12. 12.)
Vidak Csaba	(1997. 05. 21.)

Házasságkötés:

Kele József Zoltán - Szőke Judit
Lakatos Zoltán - Szénási Andrea

Halálozás:

Benke János	(65 éves) Thököly u. 4.
Dios János	(60 éves) Katona u. 22.
Fekete László	(66 éves) Iskola út 43.
Gáspár Jenő	(42 éves) Aradi vért. u. 29.
Holicza Mihályné, Kéri Ilona	(73 éves) Ybl Miklós u. 4.
Horváth Sándor	(77 éves) Arany J. út 15.
Király István	(72 éves) Madách út 1.
Koza Vincéné, Zsigri Erzsébet	(71 éves) Hatvani út 19.
Pásztai Sándorné, Morvai Erzsébet	(84 éves) Bocskai út 8.
Pásztor János	(75 éves) Rozgonyi u. 7.
Rakita Sándor	(68 éves) Szt. István u. 62.
Rácz Mihályné, Kreisz Ilona	(80 éves) Erdész u. 2.
Sára János	(44 éves) Aradi vért. u. 58.
Sára Lászlóné, Anderkovics Jolán	(60 éves) Lehel út 4.
Sára Mihályné, Meleg Ilona	(85 éves) Köztársaság u. 13.
Skucz József	(77 éves) Szt. István u. 62.
Szűcs Józsefné, Mikó Erzsébet	(73 éves) Szt. István u. 62.
Vidi Istvánné, Hubert Erzsébet	(46 éves) Arany J. út 21/a

HADIROKKANTAK FIGYELEM!

A Hadirokkant Szövetség
minden hónap első hetében
10-14 óráig

ingyennel tart a turai műv. házban.

Következő alkalom: **augusztus 4.**

TURÁN A CSALÁDORVOSI RENDELŐBEN
KEDDENKÉNT 16-18 ÓRÁIG!

- INGYENES
VÉGBÉLRÁKSZŰRÉS!

- ARANYÉRBETEGSÉG, VÉGBÉLBEREPEDÉS
GYÓGYSZERES KEZELÉSE!

- MAGÁNRENDELÉS KERETÉBEN
AMBULÁNS ARANYÉRMŰTÉT!

Dr. Jánosi Gábor
Tel.: 06-30-439-317

FIGYELEM!

*Van szemüvege?
Nincs szüksége egy jobbra?*

JÓL LÁT? Ellenőriztesse!

HATALYÁK JÁNOSNÉ

látszerész mesternél

ASZÓD

Kossuth L. út 34.

☎ 28-400-124

TURA

Galgagyöngye
Üzletház

☎ 28-466-015

INGYENES

COMPUTERES SZEMVIZSGÁLAT:

Turán minden hónap utolsó szombatján 8-12 óráig
Aszódon minden pénteken 15-18 óráig.

AKCIÓK!!!

NAPSZEMÜVEG VÁSÁR

10-20-30% árengedmény!

A beiskolázási költségek csökkentése érdekében
augusztus és szeptember hónapokban

minden **GYERMEKKERET** árából
15% ÁRENGEDMÉNYT adunk!

NYITVATARTÁS:

ASZÓD	TURA
H: 8-12 ó.	H: Szünnap
K-Cs: 8-17 ó.	K-P: 9-17 ó.
P: 8-12 ó.	Szo: 8-12 ó.
Szo: 8-12 ó.	
Ébédész.: 12-13 ó.	12 ³⁰ -13 ó.

Várom kedves vásárlóimat!

Hirdetési és reklámlehetőség a Turai Hírlapban:

1/1 oldal:	6.000,- Ft
1/2 oldal:	3.000,- Ft
1/4 oldal:	1.500,- Ft
1/8 oldal:	750,- Ft

Hirdetésfelvétel: Bartók Béla Művelődési Ház

A Turai Hírlap vásárlási helyei:

Nagyközségi Könyvtár, Posta, Piac tér (Átsné), Takarékszövetkezet, Éliás Zoltán (Tura Petőfi tér 7.),
Mini Presszó (Honvéd u.), Sláger ABC (Zsámboki út),
GSZ Pékség, Napsugár Élelmiszerüzlet (Régi vásártér 15.)

Turai Hírlap - közeleti havilap Kiadja: Tura Nagyk. Polg.Hiv.

Felelős kiadó: Tóth István polgármester

Szerkesztőbiz.: Seres Tünde, Seres Márta, Pálincás Ildikó
7. évfolyam 3-4. szám - Nytsz.: BIBHF/567/PI91

Levélcím: PH. 2194. Tura, Petőfi tér 1.;

B. B. Műv. Ház 2194 Tura, Bartók tér 3.

Készült: 550 példányban a RO-LA Kft. nyomdaüzemében
Valkón - Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor